

Szanowna Pani Minister,

My, niżej podpisani naukowcy zajmujący się badaniami edukacyjnymi, jesteśmy świadomi, że nasz system edukacji wymaga doskonalenia. Równocześnie z niepokojem zauważamy, że wprowadzane przez Panią Minister zmiany mają rewolucyjny charakter i dotyczą elementów systemu, które w świetle wyników badań naukowych nie wymagają tak drastycznych przeobrażeń.

Szczególnie niepokoi nas likwidacja gimnazjów, które po wielu latach ciężkiej pracy kadry nauczycielskiej i zaangażowania samorządów stały się ważnym elementem polskiej oświaty. Nie widzimy podstaw w wynikach badań naukowych dla tej decyzji. Wydłużenie jednolitego kształcenia ogólnego o rok szło w Polsce w parze z niespotykanym gdzie indziej na świecie spadkiem liczby uczniów o niskich osiągnięciach w zakresie czytania.

Biorąc pod uwagę wyniki badań międzynarodowych jest bardzo duże ryzyko, że likwidacja gimnazjów, a przede wszystkim ograniczenie okresu kształcenia ogólnego o jeden rok, negatywnie wpłynie na poziom umiejętności uczniów i zmniejszy szanse kontynuowania kształcenia dla wielu z nich. Z przykrością czytamy, że proponowana likwidacja gimnazjów argumentowana jest wynikami badań. Wielu z nas prowadziło lub uczestniczyło w tych badaniach i z niepokojem obserwujemy, jak ich wyniki są jednostronnie interpretowane.

Szanowna Pani Minister, apelujemy, aby powstrzymała Pani zbyt szybki i rewolucyjny proces zmian w polskiej edukacji. Nasi uczniowie posiadają umiejętności wyróżniające ich w Europie i na świecie. Nie wolno tego potencjału zmarnować gwałtownymi reformami. Prosimy o adekwatny czas na debatę włączającą szerokie środowiska naukowe w dyskusję o przyszłości polskiej edukacji.

Apelujemy o uwzględnienie wyników badań naukowych i głosów ekspertów przy planowaniu przyszłych przekształceń. Prosimy o wystarczająco długi, demokratyczny proces konsultacji, w którym znajdzie się czas na wspólne zastanowienie się, w jakim kierunku stopniowo i ewolucyjnie zmieniać polskie szkoły.

Wśród badaczy polskiej oświaty istnieje daleko idąca zgoda co do głównych kierunków niezbędnych zmian. Z polskich i międzynarodowych badań naukowych wiemy, że polscy uczniowie potrzebują wzmocnienia kompetencji społecznych, cyfrowych i językowych. Wiemy, że należy wprowadzić mechanizmy pozytywnej selekcji do zawodu i poprawiać kształcenie nauczycieli.

Wiemy też, że ważnym wyzwaniem jest umocnienie funkcji wychowawczej szkoły. W naszej opinii proponowane reformy nie dotyczą tych kwestii, a radykalność i tempo wprowadzanych zmian oznaczają wieloletni organizacyjny zamęt w oświacie. Jesteśmy przekonani, że polska szkoła wymaga doskonalenia i chcemy o tym z Panią rozmawiać.

Rozwojowi oświaty nie sprzyja krótki proces konsultacji i argumentowanie zmian stronniczo interpretowanymi wynikami badań. Apelujemy o powrót do debaty. Z naszej strony oferujemy wzbogacenie dyskusji o argumenty wywiedzione z rzetelnie interpretowanych wyników badań naukowych.

Z poważaniem,

[tytuły, nazwiska i afiliacje naukowców, którzy poparli apel znajdują się w porządku alfabetycznym)

dr hab. **Lucyna Bakiera**, Instytut Psychologii UAM Poznań
prof. UZ dr hab. **Jarosław Bąbka**, Uniwersytet Zielonogórski
dr hab. **Hanna Bednarek**, prof. Uniwersytetu SWPS
dr **Sylwia Bedyńska**, Dyrektor Instytutu Podstaw Psychologii, Uniwersytet SWPS
prof. zw. dr hab. **Anna Izabela Brzezińska**, Instytut Psychologii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu; b.członek Rady Naukowej IBE;
dr **Anna Weronika Brzezińska**, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UAM w Poznaniu
dr **Grażyna Bukowska**, Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski
dr **Paweł Bukowski**, Centre for Economic Performance, London School of Economics and Political Science
dr **Izabela Czerniejewska**, Centrum Badań Migracyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
prof. dr hab. **Maria Deptuła**, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
dr hab. **Roman Dolata**, prof. nadzw. Uniwersytetu Warszawskiego; członek Rady Naukowej IBE;
prof. dr hab. **Ewa Filipiak**, Dyrektor Instytutu Pedagogiki, Wydział Pedagogiki i Psychologii, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
dr hab. **Jacek Haman**, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego
dr hab. **Mikołaj Herbst**, Uniwersytet Warszawski, Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych
dr **Jan Herczyński**, Instytut Badań Edukacyjnych
dr **Maciej Jakubowski**, Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski, b. wiceminister edukacji (PO/PSL);
dr hab. **Aleksandra Jasielska**, Instytut Psychologii UAM;
dr **Antoni J. Jeżowski**, prof. nadzw. PWSZ w Głogowie;
dr **Barbara Kaczorowska**, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;
dr **Alina Kalinowska**, Katedra Wczesnej Edukacji, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski;
dr **Leszek Karczewski**, adiunkt w Instytucie Kultury Współczesnej UŁ, kierownik Działu Edukacji Muzeum Sztuki w Łodzi;
prof. zw. dr hab. **Dorota Klus-Stańska**, Kierownik Zakładu Badań nad Dzieciństwem i Szkołą, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański;
prof. **Krzysztof Konarzewski**, Wszechnica Świętokrzyska w Kielcach; b. dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej; b.członek Rady Naukowej IBE;
dr hab. **Ewa Kubiak-Szyborska**, prof. UKW Wydział Pedagogiki i Psychologii;
dr **Paweł Kubicki**, Instytut Gospodarstwa Społecznego, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie;
Piotr Lewandowski, ekonomista, prezes i współzałożyciel Fundacji Naukowej Instytut Badań Strukturalnych;
prof. dr hab. **Wiesława Limont**, Wydział Sztuk Pięknych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika;
dr **Maciej Lis**, Instytut Badań Strukturalnych;
dr **Iga Magda**, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie;
mgr **Przemysław Majkut**, socjolog w specjalizacji Badania Społeczne i Analiza Danych oraz filozof - Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński;
prof. dr hab. **Zbigniew Marciniak**, Instytut Matematyki, Uniwersytet Warszawski (b. wiceminister edukacji (PO), członek Rady Naukowej IBE;

dr **Łukasz Marć**, adiunkt w Akademii Finansów i Biznesu Vistula, Warszawa, Research Fellow w Overseas Development Institute, Londyn;

dr hab. **Grzegorz Mazurkiewicz**, Zakład Zarządzania w Edukacji, Instytut Spraw Publicznych oraz Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, Uniwersytet Jagielloński; członek Rady Naukowej IBE;

prof. zw. dr hab. **Maria Mendel**, Instytut Pedagogiki, Wydział Nauk Społecznych, Uniwersytet Gdański;

dr hab. **Henryk Mizerek**, prof. UWM, Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauk Społecznych;

dr **Barbara Murawska**, prodziekan Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Warszawskiego;

mgr **Marek Muszyński**, Instytut Socjologii, Uniwersytet Jagielloński;

dr hab. **Michał Myck**, Fundacja Centrum Analiz Ekonomicznych, CenEA;

dr hab. **Krzysztof Ostaszewski**, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie;

dr **Marta Jadwiga Pietrusińska**, Wydział Pedagogiczny, Uniwersytet Warszawski;

prof. **Tadeusz Pilch**, przewodniczący Ruchu Pedagogów Społecznie Zaangażowanych, Członek Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN;

dr **Agnieszka Pisarska**, Pracownia Profilaktyki Młodzieżowej "Pro-M", Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie;

dr hab. **Jacek Pyżalski**, prof. UAM, Zakład Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych, Wydział Studiów Edukacyjnych, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu;

dr **Przemysław Sadura**, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego;

mgr **Kamil Sijko**, psycholog, psycholog, b. asystent w Zespole Wczesnej Edukacji;

dr **Michał Sitek**, Zastępca dyrektora ds. badawczych i wdrożeń; członek Rady Naukowej Instytutu Badań Edukacyjnych;

dr hab. **Hanna Solarczyk-Szwec**, Uniwersyteckie Centrum Edukacji Całozyciowej i Walidacji, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;

dr **Izabela Symonowicz-Jabłońska**, Katedra Pedagogiki Szkolnej, Wydział Nauk pedagogicznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;

dr **Henryk Szaleniec** emerytowany adiunkt Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie;

dr hab. prof. UW **Urszula Sztanderska**, Wydział Nauk Ekonomicznych, Uniwersytet Warszawski; członek Rady Naukowej IBE;

dr **Bartłomiej Walczak**, Uniwersytet Warszawski oraz Södertörn University;

dr **Agnieszka Walendzik-Ostrowska**, Wszechnica Świętokrzyska, Kielce;

dr hab. **Barbara Weigl**, prof. Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie;

dr **Dorota Wiśniewska – Juszcak**, Instytut Psychologii Społecznej, Uniwersytet SWPS;

prof. dr hab. med. **Barbara Woynarowska**, Wydział Pedagogiczny Uniwersytet Warszawski;

dr n. hum. **Magdalena Woynarowska-Soldan**, Warszawski Uniwersytet Medyczny;

dr **Agata Zabłocka**, Wydział Psychologii, Uniwersytet SWPS;

dr **Małgorzata Zabłocka**, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz;

mgr **Przemysław Ziółkowski**, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy, b. ekspert MEN i IBE od 2012 r.